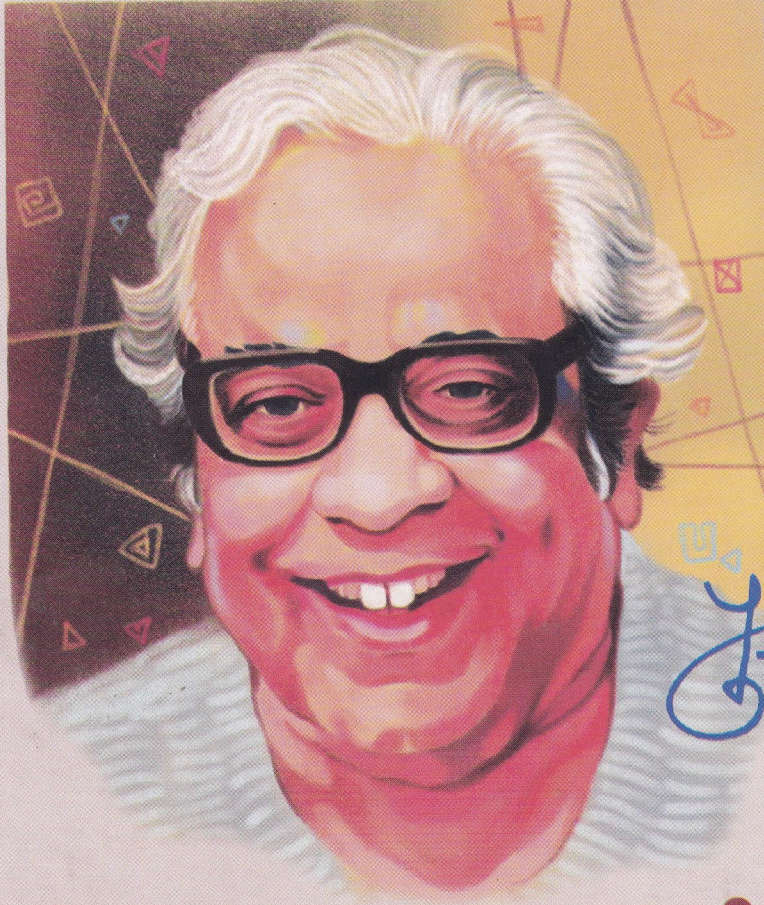

पुलं-दरलंडे-

जन्मशताब्दी
गौरवग्रंथ

पुलं असा असामी

संपादक
राजशेखर शिंदे

डॉ. वैजयंतीमाला जाधव यांना
स्नेह - राजशेखर शिंदे
२५ डिसेंबर २०१९

पुलं असा असामी

पु. ल. देशपांडे
जन्मशताब्दी गौरवग्रंथ

संपादक
राजशेखर शिंदे

महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई

पुलं : असा असामी
जन्मशताब्दी गौरवग्रंथ

: संपादक :
राजशेखर शिंदे

: प्रकाशक : : मुद्रक :
सचिव, शासकीय मुद्रणालय व लेखनसामग्री भांडार,
महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, ताराबाई पार्क,
रवींद्र नाट्यमंदिर इमारत, दुसरा मजला, कोल्हापूर-४१६ ००३.
सयानी रोड, प्रभादेवी,
मुंबई ४०००२५

© प्रकाशकाधिन प्रथमावृत्ती : २०१९
मुखपृष्ठ : गिरीश सहस्रबुद्धे

मूल्य : ४७४/-

* या गौरवग्रंथात व्यक्त केलेली मते केवळ आणि केवळ स्वतः लेखकांची असून त्या मतांशी साहित्य आणि संस्कृती मंडळ व महाराष्ट्र शासन सहमत असेलच असे नाही.

दोन । असा असामी : पु. ल. देशपांडे जन्मशताब्दी गौरवग्रंथ

परिशिष्ट : तीन

पुलंच्या साहित्याची संदर्भसाधने

डॉ. वैजयंती जाधव

ग्रंथ

- आनंदयात्री पु.ल. : परचुरे प्रकाशन, मुंबई
- कुलकर्णी मदन : निवडक पु. ल., विजय प्रकाशन, नागपूर, २०००
- कोट्याधीश पु.ल. : संकलन, चतुरंग प्रकाशन, डिसें. १९९४
- गानू टिकेकर, सुजाता (संपा.) : आमच्या सहवासातील पु. ल., संयम पब्लिकेशन, पुणे
- गोडबोले, मंगला : पुरुषोत्तमय नमः, राजहंस प्रकाशन, पुणे, जुलै २०००.
- गोडबोले, मंगला : पु. ल. चांदणे स्मरणाचे, राजहंस प्रकाशन, नोव्हेंबर २०१८, प.आ.पुणे.
- पु. ल. पंच्याहत्तर : गौरव समिती, ग्रंथसमिती, मौज प्रकाशन, मुंबई, १९९४.
- टाकसाळे, मुकुंद : पु.ल. नावाचे गारूड, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई, २००१, प.आ.
- दळवी, जयवंत : पु.ल. एक साठवण : मॅजेस्टिक प्रकाशन, १९७९, प.आ.
- देशपांडे, बालशंकर : असे हे पुलं : स्नेहवर्धन प्रकाशन, २००३.
- देशपांडे, स. ह./गोडबोले, मंगला : अमृतसिद्धी पुलं समग्र दर्शन) खंड १, राजहंस प्रकाशन, १९९५.

- देशपांडे, स. ह./गोडबोले, मंगला : अमृतसिद्धी (पुलं समग्र दर्शन) खंड २, १९९५.
- देशपांडे, सुनीता : आहे मनोहर तरी, मौज प्रकाशनगृह, मुंबई, २०१२.
- मराठे, भाऊ/परचुरे, अप्पा (संकलक) : जीवन त्यांना कळले हो, परचुरे प्रकाशन, २०१२.
- मराठे, भाऊ, फडके, अरुण (संपा.) : तुझिया जातीचा मिळो आम्हा कोणी, २०११.
- महानोर, ना. धों. : आनंदयोगी पु.लं., साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, प.आ. २००८
- मेहता, विजया (संपा.) : आनंदीआनंद, पु. ल. ७५.

विशेषांक

- पु. ल. देशपांडे यांच्यावरील प्रसिद्ध विशेषांक
- १. पु. ल. देशपांडे विशेषांक, ललित, १९७८.
- २. पु. ल. देशपांडे, दीपावली, २५ : ५३ डिसें. १९६९
- ३. पु. ल. 'हास्या'चा हिरकमहोत्सव, साप्ता. मनोहर : ११ ते १७ नोव्हें. १९७९.
- ४. पुलश्री विशेषांक : ४, ५, ६ नोव्हेंबर २०११ संपा. वसंत तावडे, प्रबोधन, गोरेगाव, मुंबई.

५. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका : जुलै-डिसें. १९७४
६. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका : ऑक्टो.-डिसें. २०००
७. महाराष्ट्र साहित्य परिषद : पु. ल. स्मृती
विशेषांक, अंक क्र. २९५. ऑ.-नो. २०००.

लेख

- अकोलकर, प्रकाश, आहे मनोहर म्हणून,
महाराष्ट्र टाइम्स : २६ डिसेंबर १९८३ : ५.
- अकोलकर, प्रकाश, वयम् मोठम् खोठम्!
महाराष्ट्र टाइम्स १८ जून २००० : ७ पुरवणी.
- अत्रे, आचार्य : अमर नाटककार पुरुषोत्तम
लक्ष्मण देशपांडे, श्रीदीपलक्ष्मी : वर्ष ८ :
अंक ८७ : ७, फेब्रुवारी १९६५.
- अनंत मनोहर : 'पुल'कित, रविवार सकाळ,
कोल्हापूर, ७ नोव्हेंबर १९९३ : १ पुरवणी.
- अनर्थ, रा. बा. : पु. ल. मराठीचे सौंदर्य
लेणे, वैभव दिवाळी २००० : १२६
- अंतरकर, अरुणा : आकर्षक रूपेरी यात्रा,
केसरी १८ मार्च १९८४ : ४.
- अलूरकर, सुरेश : साधा माणूस, ग्राहकहित
दिवाळी १९९९ : ८५.
- अवचट, अनिल : पुलंचं घर, महाराष्ट्र टाइम्स,
दिवाळी, २००० : २०.
- अवचट, शरदश्री : पु. ल. देशपांडे, दिव्यचक्षु,
दिवाळी २००० : ९९.
- आगाशे, ना.वा. : पु. ल. देशपांडे, महाराष्ट्राचे
लाडके व्यक्तिमत्त्व पु. ल. देशपांडे, दिशा १ :
६७ : २२ जून २००१.
- आगाशे, म. कृ. : मला भावलेले पु. ल.,
एक हसरं नक्षत्र, सुवासिनी २५ : २६९ :
१७, मार्च २००४.
- आळेकर, सतीश : मास्टर परफॉर्म, ललित
३७ : ९ : २१ सप्टेंबर २०००.
- इनामदार, चिं. शं. : पुल : जवळचे आणि
दूरचे, नवशक्ती, ७ नोव्हेंबर १९९३, ९, पुरवणी.

- इसई, चंद्रकांत पंढरीनाथ : बहुरूपी पु.ल.,
साहित्य ऐसी अक्षरे, दिवाळी २०००.
- ओक, चारुशीला : एक्झिट, नवशक्ती, १८
जून २००० : २ पुरवणी.
- औरंगाबादकर, अनुराधा : पाव्हणे येती घरा!
हे बंध ममतेचे, अमृत दिवाळी १९९७ :
२१५.
- औरंगाबादकर, आम्रपाली : पु. ल. आजोबा,
महाराष्ट्र टाइम्स, ७ नोव्हेंबर, ८४ : ४.
- करंदीकर, वि. रा. : पु. ल. देशपांडे-एक
समृद्ध व्यक्तिमत्त्वाचा कलावंत, म.सा.प.
१९०:१९१: ५२, जुलै १९७४.
- कर्णिक, मधु मंगेश : मैत्र जिवाचे, लोकसाथी
१९९८ : ५.
- कानेटकर, वसंत : पु.लं.चा मराठी मनाला
स्पर्श, साहित्य ५४:३५, ए. मे. जू. २०००.
- कानेटकर, वसंत : बहुरूपी पु.ल. देशपांडे,
सामना, ७ नोव्हें. १९५३.
- कानेटकर, वसंत : मराठी मनाला पु.लं.चा
स्पर्श, अक्षरगंध, दिवाळी २१२:३-९.
- काबाडी, आल्हाद : आनंदमयी पु.ल.
कोकण वैभव, दिवाळी २०००.
- काळे, मनोहर : आणि महाराष्ट्राचे वैभव हरपले,
अनुराधा, दिवाळी २०००, १२४.
- काळे, मनोहर : माझ्या आठवणीतले पु.ल.,
दैवज्ञश्री, दिवाळी २०००:५६.
- कुरुंदकर, नरहर : पु.ल. देशपांडे, प्रतोद,
दिवाळी १९९०.
- कुलकर्णी, कौस्तुभ : संवादिनी वादक 'पु.ल.',
तरुण भारत, मुंबई, १३ जून २०००.
- कुलकर्णी, गोपाळदत्त : पुरुषोत्तमायनम,
गावकरी, २६ मार्च १९८९, (पु.ल.देशपांडे
यांना गडकरी पुरस्कार मिळाला त्यानिमित्त
लेख)
- कुलकर्णी, भीमराव : पु.ल. देशपांडे, मराठी
माणसाला गावलेला परीस, माणूस,
१० नोव्हेंबर १९७९.

असा असामी : पु. ल. देशपांडे जन्मशताब्दी गौरवग्रंथ । ५११

- कुलकर्णी, रंगनाथ : पु.ल.भाई बहुरूपीआणि मी, तरुण भारत, नागपूर, १५ डिसेंबर १९७४,
- कुलकर्णी, विद्या : आपले पु.ल., महाराष्ट्र टाइम्स, ११, ११ ऑक्टो. १९८७
- केतकर, आ. श्री. : अहो पु.ल., महाराष्ट्र टाइम्स १८ जून २०००:७, पुरवणी.
- केळकर, सीमा : या सम हा पु.ल., अक्षरभेट, दिवाळी २०००.
- कोंडे, संजीवनी : मराठी माणसाची मन उंचावणारे पु.ल., गौरवदर्शन, सा. सकाळ, ७:१३:३२, जाने. १९९४.
- कोळतकर, चित्तरंजन : हिऱ्यासारखापुत्र, साहित्यसूची, २२:५:८, जून २००१.
- खांडेकर, स्वाती : नक्षत्रांचे देणे, लोकमान्य सेवा संघ, पार्ले येथे पु.ल.ना मिळालेला पुरस्कार, दर्शन स्वादिष्ट :२:११:३२:, मार्च १९९४.
- खळे, श्रीनिवास : माझा बहुरूपी मित्र, लोकसत्ता, ७ नोव्हें. १९९३, २ पुरवणी.
- गजेंद्रगडकर, अरविंद : 'पुल'कित खान, अंतर्नाद, ७:११:३३, जून २००२.
- गजेंद्रगडकर, सुदेश : मराठी रंगभूमीचा मानदंड, श्री. पु.ल. देशपांडे, मनोहर, ३१:३७०:३, जाने. ६५.
- गडकरी, माधव : बहुरूपीपुरुषोत्तम, गोमंतक, २२ डिसेंबर १९७४:१.
- गबाले, राम : कमालीचा जीव लावला, सकाळ, १८ जून २०००, ५ पुरवणी.
- गबाले, राम : पु.ल. एक रंगलेली मैफल, लोकसत्ता, १८ जून २०००, १ पुरवणी.
- गबाले, राम : पुलच्या परिसस्पशाने पुलकित झालेली सिनेसृष्टी, नवशक्ती, १८ जून २०००, २, पुरवणी.
- गानू, अशोक : भाईंचा सहवास हे महद्भाग्य, ग्राहकहित, दिवाळी, १९९९, ८७.
- गानू, मधू : आनंदपक्षी अंतराळात, सकाळ, १८ जून २०००, १ पुरवणी.
- गानू, मधू : पु. ल. सहवासातले आणि पत्रातले, ललित, ३७:९::४७, सप्टेंबर २०००.
- गानू, मधू : पुलचे घर, लोकमत, ८ जून २००३:१ पुरवणी.
- गुळवणी, निलेश : सामान्यांचा 'असामान्य असामी', तरुण भारत, १४९, १५५, दिवाळी २०१३.
- गोगटे, देव/पुजारी, वर्षा : पु.ल. देशपांडे यांचे स्वर्गारोहण, एकता, २३:९१:३५, जुलै २००१.
- गोडबोले, मंगला : आपला माणूस, ग्राहकहित, दिवाळी, १९९९ :२९.
- गोडबोले, मंगला : आपला माणूस, माहेर, १२ जून २०००.
- गोडबोले, वसंत : पु.ल.देशपांडे - एक आठवण, कला आविष्कार, दिवाळी २००३, १३१.
- गोरेकर, सुदत्तशंकर : पु.ल. देशपांडे यांनी वेळोवेळी केलेले विनोदी किस्से, चौफेर साक्षीदार, दिवाळी २०००.
- घोलप, मुरलीधर : कर्मयोगी पु.ल., तारका, १९ मार्च २००१.
- घोष, सलील : बंगालमध्ये पु.ल.देशपांडे, महाराष्ट्र टाइम्स, ५.४.:११.
- चंदावरकर, भास्कर : पु.ल. ची मयसृष्टी, ललित ३७:९:३५, सप्टें. २०००.
- चंद्रचूड, यशवंतराव : मित्र पुरुषोत्तम, सकाळ, २ जुलै २०००, ५ पुरवणी.
- चांदे, प्रकाश : पु.ल. यांची रूपेरी यात्रा, दैवद्रमश्री, दिवाळी २०००.
- चितळे, सुभाष : भाईबंद, लोकसत्ता, ६ जून २००४-३ पुरवणी ३.
- चित्रा : एक स्वछंदी व मनस्वी कलावंत, रूपवान, ७:७:, ८ जुलै २०००.
- चिप्पलकट्टी, गोपाळ : मराठीच्या परसातलं आंब्याचं झाड, योजना, २८:३:८ ऑक्टो २०००.

- चौधुले, वि. शं. : आठवणीतील पु.ल.,
दैवदन्मश्री, दिवाळी, २०००:१४९.
- जाधव, आप्पासाहेब : मर्मबंधातील ठेव ती,
महाराष्ट्र टाइम्स, ८ नोव्हें. १९९८:७.
- जाधव, रा.ग. : फसवणुकीतील 'पुल'कित
हसवणूक, मुंबई सकाळ, ८ नोव्हेंबर १९९८:७
- जैन, अशोक : पुलंचे एकाकीपण, दैवदन्मश्री,
दिवाळी २०००:६५.
- जोगळेकर, गं. ना. : भाग्ये आम्ही भाई
देखियला!, विपुलश्री, २:३:२५, जुलै २०००
- जोशी, निशिकांत : आनंदमात्री, चौफेर
साक्षीदार, दिवाळी २०००:५२.
- जोशी, भीमसेन : संगीतात मुरलेला साहित्यिक,
ग्राहकहित दिवाळी, १९९९.
- जोशी, लक्ष्मणशास्त्री : मायावादी भाष्यकार
आचार्य पुरुषोत्तम, म.सा.प., १९०:१९१,
जुलै १९७४.
- टिळेकर, चंद्रसेन : न स्वीकारलेले पु.ल.,
तरुण भारत, मुंबई, ९ नोव्हेंबर २००३,
३ पुरवणी
- टिळेकर, चंद्रसेन : मी पुरुषोत्तम लक्ष्मण
देशपांडे, अक्षर दिवाळी २०१२, १३१-१३५.
- ठाकरे, बाळासाहेब : असा पु.ल. होणे नाही,
चौफेर साक्षीदार, दिवाळी २०००.
- ठाकूर, नितीन : बटाट्याच्या आठवणी
चाळताना, लोकप्रभा:६, दिवाळी १९८९.
- ठाकूर, श्रद्धानंद : पुलंच्या मेंदूची शस्त्रक्रिया,
अक्षरगंध दिवाळी २०११, १४३-१४५.
- ठाकूर, श्रद्धानंद व इतर : महाराष्ट्राचं लाडकं
व्यक्तिमत्त्व, जीवनज्योत, दिवाळी २००९, १९४
- ठाकूर, सर्वोत्तम, दिनेश येईपर्यंत, अंतर्नाद,
जून २०१४, ४४-५०.
- डामस, अँथनी, पु.लं.ना भेटामचं राहूनचगेलं!,
सुर्वाता ४६:१:१३, ऑगस्ट. २०००.
- डोके, राम, एक शोध- पु.लं.च्या लाडकेपणाचा,
तरुण भारत, नागपूर, ७ नोव्हेंबर १९९३.
- तराळ, सतीश : पु.ल. एक साठवणीतील
आठवण, आकांक्षा, ४:६:३१ जून २००१.
- तळवलकर, गोविंद : देशपांडे, पु.ल. अखंड
आनंदाचा झरा, म.टा. ६ नोव्हेंबर १९९४:३पु.
- तळवलकर, गोविंद : आनंदयात्रेची सांगता,
चौफेर साक्षीदार, दिवाळी २००० : ३ पु.
- तळवलकर, गोविंद : आनंदयात्रेची सांगता,
म.टा. १८ जून २००० : ५ पु.
- तळवलकर, शरद : पु.ल. : एक साहित्य,
संगीत नाटक अकादमी, रवि. सकाळ,
कोल्हापूर, ७ नोव्हेंबर १९९३ : ८ पु.
- तळवलकर, शरद : सखा पुरुषोत्तम, सकाळ,
१८ जून २००० : ३ पु.
- तळवलकर, शरद : सखा पुरुषोत्तम, लोकसत्ता
८ नोव्हेंबर १९९८ : ३ पु.
- तेंडुलकर, विजय : चम्पेवाला : बहुश्रुत,
१:४:७ दिवाळी १९६२.
- दत्ता केशव : देशपांडे, वि पु.ल. देशपांडे,
लोकसाथी, दिवाळी २००० : १ पु.
- दलवाई, हुसेन : पु.ल.देशपांडे - शतकातून
एकदाच जन्मलेला, नवशक्ती, १० जून २००१,
१पु.
- दळवी, जयवंत : पु.ल.देशपांडे-असा हा
एकमेव पुरुषोत्तम, म. टा.२२ डिसेंबर १९७४
: ३.
- दळवी, जयवंत, पु.ल. एक साठवण, लोपमुद्रा,
१ : ६ जून - जुलै २०००.
- दळवी, जयवंत : पु.ल. एक साठवणच्या
निमित्ताने पंधरा वर्षांपूर्वी, लोकसत्ता, ७ नोव्हेंबर
१९९३ : १ पु.
- दळवी, जयवंत : पु.ल.दे. एक नाटककार,
सामना, ७ नोव्हेंबर : ५ : १९९३.
- दातार, सुगंधा : मला भावलेले पु.ल. देशपांडे,
सविनय, ४७ दिवाळी १९९४.
- दाबके, गिरीश : पु.ल.दे. सृजनकसा-मन चोरी,
धर्मभास्कर, ३०:३:१४ जुलै २०००.
- दाबके, गिरीश : पु.ल.दे. सृजनकसा-राजप्रिमा,
अक्षरपान, दिवाळी २०००, १०१.

- दाभोळकर, नरेंद्र : पु.ल. नावाचापरीस, साधना, ५२:४५:५, १७ जून २०००.
- दाभोळकर, लता : एक होता विदुषक, तरुण भारत, मुंबई, १३ जून २००० ३ पु.
- दामले, पंडित : नटराजाचा लाडोबा, म.टा. २५ जून २००० : १४ पु.
- दिघे, रमेश : मैफल तुमची चालू राहो!, नवशक्ती ७ नोव्हेंबर १९९९ : १ पु.
- दिवेकर, विद्याधर : ॐ पुरुषोत्तमाय नमः, दै. लोकमत, १० जून २००१ : २ पु.
- दीक्षित, कृ. द. : पु.ल.कित, किलोस्कर, ४६:५५६: १२ एप्रिल ६६.
- देव, करुणा : पु.लं.चा सहवास : आमुष्यातील भाग्योदय, (शब्दांकन - ज्योती दाते), रविवार सकाळ, कोल्हापूर, ७ नोव्हेंबर १९९३, ३ पु.
- देशपांडे, दा. गो. : पु.ल. देशपांडे : एक वाटचाल, दीपकळी, २:२:६९ दिवाळी.
- देशपांडे, पु. ल. : पहिले प्रेम संगीतावर, बखर, १०५, दिवाळी १९९२.
- देशपांडे, पु. ल. : पहिले प्रेम संगीतावर, टवाळकी १२:१३:१८ मार्च १९९४
- देशपांडे पु.ल., बरेच जपून ठेवण्यासारखे आनंदाचे क्षण सिनेमाने मला दिले!, रूपवाणी, ७:७:३, जुलै २०००.
- देशपांडे, पु.ल. : पुलोपदेश, चौफेर साक्षीदार, दिवाळी २०००:१४.
- देशपांडे, पु.ल. : पुलोपदेश-प्रत्येक चिंधीने मला खूपकाही दिले, रूपवाणी दिवाळी १९९३.
- देशपांडे, बालशंकर : आणीबाणीतले पु.ल., वसंत, १००, दिवाळी १९८८.
- देशपांडे, वसंत : आपु.ल.कीनं पुलकित करणारे पु.ल., चौफेर साक्षीदार, दिवाळी २०००:६ पु.
- देशपांडे, वसंतराव : मुष्किल बंदिशपण यमनातील, म.सा.प. १९०:१९१, १७ जुलै १९९७-९८.
- देशपांडे, वसंत : पु.ल.दे. एक अजब रसायन, किस्त्रीम, १२५, दिवाळी १९९९.
- देशपांडे, वामन : पुलकित सोहळा, लोकप्रभा : २१:४३:५, २१ जानेवारी १९९४.
- देशपांडे, वि. भा. : पु.ल. गेले कसले ते आमच्यातच विसावले, तरुण भारत, मुंबई, १० जून २००१ : १ पु.
- देशपांडे, वि. भा. : पु.ल. देशपांडे एकांकिका - लेखन, मसाप १९०-१९१:४६ जुलै १९७४, ८८९८८
- देशपांडे, वि. भा. : लोकधर्मी पु.ल., सत्याग्रही विचारधारा, ९:६: १८ जुलै २०००.
- देशपांडे, स. ह. : खेळीया, आपलं महानगर, १२, दिवाळी १९९५.
- देशपांडे, सुनील : एक पत्र, म.टा., १२ नोव्हेंबर २०००:७.
- देशपांडे, सुनीताबाई : शिशिर, लोकमत, १२ जून २००५:१ पु.
- देशमुख, अरुंधती : शांतिनिकेतनातील क्षणींकर अतिथी- पु.ल. देशपांडे, तरुण भारत, नागपूर, २५ जून २००० पुरवणी.
- देशमुख, शिवाजी : शब्दांचा शहेनशहा- पु.ल., चौफेर साक्षीदार, दिवाळी २०००:६०.
- देसाई, लालजी : आधारवडाच्या सावलीतील दिवस, दैवज्ञश्री, दिवाळी २०००:१७.
- धुरी, चंदू : पु. लं. ची स्वर्गीय मैफल, अष्टमुद्रा दीपप्रभात दिवाळी २०००: १९.
- नवरे, प्रभाकर नीलकंठ : मी अनुभवलेले पु.ल.दे., श्रीअक्षरधन दिवाळी २०००:७१.
- नाईक, अरुण : पु. ल. देशपांडे आणि जॉर्ज मिकॅश, दिनांक १९०, दिवाळी १९८३ (एक क्षेत्र दोन तुलना).
- नाडकर्णी, नीलिमा : ऋण फिटता फिटेंना!, रोहिणी, ५७:२:८, जुलै २००३.
- नाडकर्णी, ज्ञानेश्वर : अलौकिक पु.ल.- एक व्यक्तिगत संस्मरण, साहित्य, ५४:१४:९ मे २०००.
- नाडकर्णी, ज्ञानेश्वर : पुरुषोत्तम लक्ष्मण : लोकविलक्षण माणूस, केसरी २२ डिसेंबर १९७४: ३ पु.

- नाडकणी, ज्ञानेश्वर : फुलवोत्तम ऋण!, लोकसत्ता, ७ नोव्हेंबर १९९९, १, पु.
- नांदगावकर, सुधीर : समसूरसनईचा!, रूपवाणी, ७:७:११, जुलै २०००.
- नारळीकर, जयंत : मनाला फुलविणारे पु.ल. : एक अभिवादन, तरुण भारत, मुंबई. १० जून २००१, ३ पु.
- नारायणगावकर, ए.पी. : स्नेहलस्मरण झुंबरातील लोभस लोलक, नवशक्ती, १८ जून २०००, ३ पु.
- पंडित, तारा : जवळून पाहिलेले पु.ल., लोकसत्ता ७ नोव्हेंबर १९९३, ३ पु.
- पणशीकर, प्रभाकर : भाईशी परिचय असूनही जवळीक झाली नाही हीच खंत, ग्राहकहित, दिवाळी १९९९-पृ.७१.
- परुळेकर, नीला : थोर साहित्यिक पु.ल.दे.- भारतीय शिक्षण, ३३:८:२८०, ऑक्टोबर २०००
- पाटील, बा. भ. : आमचे भाईकाका डॉक्टर झाले!, लोकसत्ता १३ एप्रिल १९८० : ८
- पाटील, शालन : आमचे भाई : अंतरंग, एक संवाद, दिवाळी २००० : ४९.
- पाटोळे, अशोक : माझी पुल देवता, आवाज, दिवाळी २००० : १६१.
- पारकर, सुरेंद्र : आदरणीय पु.ल., आरती, १२:८:११७ दिवाळी १९९४.
- पिंगळे, प्रभाकर : 'पुल'कित वसई, लिलाई, दिवाळी २००० - १३८.
- पिंगे, रवींद्र : पु.ल. एक किमयागार, साहित्य सावना, दिवाळी २०००:९.
- पिंगे, रवींद्र : लेखनात गुंतलेले पु.ल., साहित्यसूची २२:५:३७, जून २००१.
- पिंगे, रवींद्र : विराट पर्वातील काही पानं, सकाळ १८ जून २००० : ५ पुरवणी.
- पिंगे, रवींद्र : हा पुत्रशारदेचा, मनोहर, ३६:४२८:३ दिवाळी ६९.
- पेंढे, मेवना : पुलं म्हणजे बाई अमाटी पुलं!, म.टा. १० जून २००१: ५.
- पेंडसे, श्री. ना. : पु.ल. आणि मी (भाग १), सकाळ २ जुलै २०००, ३ पु.
- पेंडसे, श्री. ना. : पु.ल. आणि मी (भाग २), ९ जुलै २०००, ३ पु.
- प्रफुल्ल दत्त : औदार्य गंगेच्या तीरावरील यात्रिक, लोकसत्ता, १७ फेब्रुवारी १९८० : ५.
- प्रभू, मीना : पु.ल. नावाची किमया, म. टा. ३ नोव्हें. १९८५ : १.
- प्रयाग, शिरीष : भाई : एक चिंतन, तरुण भारत, मुंबई, १० जून २००१ : ३ पु.
- प्रयाग, शिरीष : भाई - सुंदर मी होणार, साहित्यसूची, २२:५:५६ जून २००१, साहित्यसूची, दिवाळी २००४ : ११८.
- फडके, र. कृ. : पु.ल. म्हणजे अपूर्वाई, रत्नदीप १०:१:६१, दिवाळी ६६.
- फडके, वि. रा. : प्रिय भाई - माने केली पु.लं. ची टवाळकी, १:५:३० जुलै १९९३.
- फडके, सुधीर : अष्टपैलू प्रतिभेचा विलास, (शब्दांकन - ज्योतीक्षेत्रे), रविवार सकाळ, कोल्हापूर, ७ नोव्हेंबर १९९३, ३ पु.
- फडणीस, शि. द. : छत्रीपुलंची व फुलांची, ग्राहकहित, दिवाळी १९९९-३२.
- फलटणकर, ग. भ. : पु. ल. एका प्रसन्न व्यक्तिमत्त्वाचे पुण्यस्मरण, २२:९१:४०, जुलै २००९.
- बर्वे-इनामदार, भक्ती : माझे पीएल काका, लोकसत्ता, नोव्हें. १९९३, ३ पुरवणी.
- बर्वे-इनामदार, भक्ती : मी उभे राहिले पु.लं.मुळे, चौफेर साक्षीदार, दिवाळी २०००.
- बर्वे-इनामदार, भक्ती : फुलराणीचे पीएल काका, ग्राहकहित, दिवाळी १९९९ : ४३.
- बर्वे-इनामदार, भक्ती : ते पीएल काका, सिंहासन, दिवाळी २०१२: ४०-४७.
- बापट, ललिता : महाराष्ट्रभूषण ठरलेला महामानव, नवशक्ती, २० ऑक्टो. १९९६.

- बापट, वसंत : श्री. पु. ल. देशपांडे, साधना, १४ डिसें १९७४ : ३.
- बाबर, सरोजिनी : जगावेगळा मित्र : पु. ल. देशपांडे, म.सा.प. १९०, १९१ जुलै १९७२.
- बावडेकर, चं. वि. : पु.ल. देशपांडे एक चमत्कार, श्रीदिपलक्ष्मी ८:८६: ९ फेब्रुवारी ६५
- बेंडरवळे, अशोक : पु.लं.ची लोकप्रियता, नवाकाळ, १३ जुलै २००३, ४५२.
- बोपडीकर, म. कृ.. : पु.ल. आणि मी बालपणाच्या आठवणी, गृहलक्ष्मी ३७:८:२० जुलै-ऑगस्ट २००१.
- बोपडीकर, यशवंत कृष्ण : पु.ल.दे. (ख्यातनाम शेजारी या सदरात), मेनका, दिवाळी २०००, १०८.
- भगत, भाई : पटकथालेखक पु.ल.दे., साहित्यसूची, २२:५:३४ जून २००१.
- भटकळ, रामदास : पु.ल. काही वेगळ्या आठवणी, अक्षर दिवाळी २०००, ६ पु.
- भंडारी, शांतीलाल : पु.लं.चं सहस्रचंद्रदर्शन!, रोहिणी, ५८:१:४४ जून २००४.
- भागवत, शोभा : दोस्तांनो, मिळून साऱ्याजणी, १२:१:५०, ऑगस्ट २०००.
- भागवत, श्री. पु. : परमकालासिद्ध पु.ल. एक गुणशाली, गुणपूजक नि सुरेल व्यक्तिमत्त्व!, रविवार लोकसत्ता : ३१-१२-६७:४.
- भालेराव, इंद्रजित : तुम्ही म्हणाल वाहवा, ललित ३७:९:१०५ सप्टेंबर २०००.
- भिडे, चिंतामणी : पु.ल.दे., म.टा. १२ मार्च २०००, १४.
- भिसे, नीता : लेणे बनवून गेले जगणे, मराठा हितमार्ग, दिवाळी २०००, ७२.
- भुर्के, श्याम : पु.ल. एक आनंदयात्रा, दैवज्ञश्री, दिवाळी २०००.
- भेळे, सुभाष : अनभिषिक्त सम्राट, नवशक्ती, १८ जून २०००.
- भेळे, सुभाष : कोटीला प्रतिष्ठा, दैवज्ञश्री, दिवाळी २००० : ७७.
- भोळे, गोपालकृष्ण : बहुरूपी देशपांडे, श्रीदीपलक्ष्मी : वर्ष ८ : अंक ८६:११। ४७.
- भोळे, ज्योत्स्ना, गहिर नातं, (शब्दांकन शैला लिमये), साहित्यसूची, २२:५: ६ जून २००१
- भोळे, ज्योत्स्ना, नाव सार्थ करणारा पुरुषोत्तम, म.सा.प., १९०:१९१: २४ जुलै १९७४.
- मंगळवेढेकर, राजा : अवघे पाऊणशे वयोमान, आवाज, दिवाळी १९९३.
- मडकईकर, प्रेमानंद : कशी रंगावी मैफिल आता खेळीया विना, दिवाळी २०००:४१.
- मराठे, चंद्रशेखर : पु. ल. देशपांडे, सोबत, २० जून १९७६ :१०.
- महाबळ, भा. ल. : स्वतःचा बँड निर्माण करणारा लेखक, सकाळ १८ जून २०००, ३ पु.
- माडगूळकर, ग.दि. : रसिकतेने काठोकाठ थबथबलेला माझा रसिकाग्रणी मित्र, मुलाखतकार : सुमती कुलकर्णी, मराठा २२ डिसें. १९७४ :३.
- मारुलकर, वती : संगीत प्रेमींचा लाडका रसिक, पु.ल.दे. दिपोत्सव, दिवाळी २००२:२१-२६
- मालशे, स. गं. : साहित्य पुरुषोत्तम पु.ल., मनोरा, ७९ दिवाळी १९७४.
- मिरासदार, द. मा. : आनंदयात्री...आनंदयात्री, सकाळ १८ जून २००० १ पु.
- मेढेकर, प्र. द. : मला पुरुषोत्तम म्हणणारा तू एकटाच उरला आहेस, (शब्दांकन - दीपक मुनांत), लोकमत, १८ जून २००० : १ पु.
- मेहता, शशांक : अष्टपैलू पु.ल., रसरंग १० नोव्हेंबर १९७९ :४२.
- मोकाशी, प्रसाद : नवोदितांना प्रोत्साहित करणारे भाई, दैवज्ञश्री दिवाळी २०००; १६१.
- मोघे, श्रीकांत : निमाली वाऱ्यावरची वरात, सकाळ, १८ जून २०००, १ पु.
- मोघे, श्रीकांत : पण मनाचा ताजेपणा कायमच, ग्राहकहित दिवाळी १९९९:६३.

- मोघे, सुधीर : परफोर्म पु.ल., सकाळ, १८ जून १९९९:६३.
- मोघे, सुधीर : परफोर्म 'पु.ल.', सकाळ, १८ जून २००० : ५ पु.
- मोने, निर्मला : भाई : व्यक्ती + वल्ली + आणि ही पुष्कळ काही, मराठा २२ डिसेंबर १९७४:५
- मोरे, किशोर : आपुलकी, प्रभंजन, १:१७:९, १९९४.
- मोहगावकर, वि.अ. : श्री. पु. ल देशपांडे : व्यक्ती आणि वाङ्मय, तरुण भारत, नागपूर, ९-११-६९६०.
- मोहिते, धों. म. : पु.ल.दे. एक जिद्दाळा!, सा. सकाळ, ७:३२:३८ २१ मे १९९४.
- मादव, आनंद : असा मी असामी, हंस १९:३:१० फेब्रु ६५.
- मादव, आनंद : गप्पातून गवसलेले पु.ल., म.सा.प. १९०:१९१:२९ जुलै १९७४.
- यादव, आनंद : मराठीतील समृद्ध विनोदी युगाचा अस्त, चौफेर साक्षीदार, दिवाळी २०००:१९.
- यादव, आनंद : साहित्यिकांचे साहित्यिक, मुंबई लोकमत ८ नोव्हेंबर १९९८ : ४.
- राजाध्यक्ष, मंगेश वि. : पु. ल. निखळ माणूस, ऋतुरंग, दिवाळी २०००, १८६.
- राजाध्यक्ष, मंगेश वि. : व्यक्ती आणि थोडीशी वल्ली, ललित २:२:७ फेब्रुवारी ६९.
- राजाध्यक्ष, मंगेश वि. : विजया, सुसंस्कृत... निर्मत्सरी पी. एल., ग्राहकहित, दिवाळी १९९९ :३७.
- रेगे, पंढरीनाथ : पु.ल. - एक...लाख माणूस, तरुण भारत, मुंबई, ३१ ऑक्टो १९९३ २ पु.
- लागू, श्रीराम : अखेर स्वर्ग मिळाला, (शब्दांकन -अनुराधा औरंगाबादकर), साहित्यसूची, २२:५:४, जून २००१.
- लाड, सुधा अनंत : अशा आठवणी स्नेहबंधाच्या, तरुण भारत, दिवाळी २००७ ११-२६.
- लिमये, नरुभाऊ : माझ्या मनातले पु.ल. : व्यक्ती नव्हे मूर्ती, गतिमान, ५३ दिवळी १९८५
- वर्तक, चंद्रकांत : पु.ल. एक उत्तुंग व्यक्तिमत्त्व, साहित्य साधना, दिवाळी २०००-३५.
- वसेकर, विश्वास : पद्मश्री पु. ल. देशपांडे यांना मानपत्र, मराठावाडा, २२ डिसेंबर १९७४:३
- विज्ञानानंद : पी. एल. - एक फुललेला प्राजक्त, नवशक्ती, १४ जून १९८१:५.
- वेणेंकर, नाना : बटाट्याच्या चाळीचा पुनर्जन्म, मुंबई सकाळ, ३ नोव्हेंबर १९९७:३.
- वैद्य, माधवी : निघून नरजातीला रमविण्यात गेले वय, उत्तरांग, दिवाळी २०००.
- वैद्य, सरोजिनी : स्मरणबंध, ललित, ३७:९:४९ सप्टेंबर २०००.
- शास्त्री, कुमार : पु. ल. वेध आठवणींचा, तरुण भारत, नागपूर, १० जून २००१, १ पु.
- शिरवाडकर, वि.वा. : पु.ल. : सोनेरी श्रावण, राष्ट्रवादी, जुलै २०००.
- शेवाळकर, राम : सामाजविवेकाचे संरक्षक, ग्राहकहित, दिवाळी १९९९.
- शेळके, शांता : पु.ल. अर्धशतकाची आनंदयात्रा, पुढारी, दिवाळी १९९३.
- शेळके, शांता : पु.ल. एक आणि एकमेव, साहित्य, ५०:२८:९ मे-जून २०००.
- संपादकीय, उत्सव बहुथोर होत, मसाप, १९०-१९१: २ जुलै १९७४.
- सप्रे, मधुलता : पर्लिकर पु.ल., साहित्यसूची २१:७:४९ ऑगस्ट २०००.
- सप्रे, मधुवंती, पु.ल.ची स्त्रीगीते, दिवाळी २०००:१४५.
- सबनीस, वसंत : पु.ल. देशपांडे, नवयुवक, २:२-३-०:६५ ऑ.
- सबनीस, वसंत : पु.ल. देशपांडे, नवशक्ती, २२ डिसें. १९७४ :३.
- सबनीस, वसंत : पु. ल. देशपांडे, वीणा, ११:८: फेब्रु. ६५.

असा असामी : पु. ल. देशपांडे जन्मशताब्दी गौरवग्रंथ । ५१७

- सबनीस, वसंत : पु.ल. देशपांडे रसरशीत बहुंगी जीवनाचे अर्धशतक, पु.ल.दे., म.टा.
१-११.६९-७.
 - सबनीस, वसंत (शांताराम) : नाटकवेडे दाम्पत्य, ४ श्री.पु.ल. आणि सुनीता देशपांडे, नाट्यभूमी १:७:१४, ऑक्टोबर
 - साठे, उपेंद्र : पुरुषोत्तम, आपण पोरके झालो, दैवज्ञश्री, दिवाळी २०००, ७३.
 - साठे, नेत्रा : अमृतकणाची श्रद्धांजली, लोककला ९ जून २०००.
 - साठे, प्रभा : 'कोट्या'धीश, नवशक्ती, १० जून २००१:३५.
 - सारडा, शंकर : अभिजात प्रतिभेचा असामान्य खेळीया, लोकमत, १८ जून २००० १ पु.
 - सालफळे, शं. वि. : पु.ल. स्मरणाचा पुरुषोत्तममास, तरुण भारत, नागपूर २० जून २००४.
 - साळगावकर, जयंत : प्रतिभाशाली+अष्टपैलू+असामान्य पु.ल., दक्षता २६:१०:४०, जुलै २०००.
 - साळगावकर, जयंत : ह्यासम हा, ललित, ३९:९:१०२ सप्टेंबर २०००.
 - साळवे, विश्वासराव : विनोद पोरका झाला, दक्षता, २६:१०:४ जुलै २०००.
 - हरी, विवेक : श्री. पु.ल. देशपांडे, नवाकाळ १ सप्टेंबर १९७४.
 - हातकणंगले, म. द. : अविलाया मित्र, ग्राहकहित, दिवाळी १९९९, ७ पु.
 - क्षीरसागर, अनिल : पु. ल. एक साठवण एक आठवण, चैत्राली दिवाळी २०००, पु. २५.
- जन्मशताब्दीनिमित्त २०१८ साली अनेक दिवाळी अंकात पुलंवर विशेष लेखविभाग
१. अक्षरधारा, दिवाळी २०१८
 २. जडण-घडण (मासिक नोव्हें.-डिसें. २०१८) दिवाळी विशेषांक
 ३. महाराष्ट्र टाईम्स (दिवाळी अंक) २०१८
 ४. ललित : दिवाळी २०१८

□□